

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhuja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32,—
polletno Din 16,—, četrt-
letno Din 9,—, inozemstvo
Din 64,—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon Interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000,—, pol stra-
ni Din 1000,—, četrt strani
Din 500,—, 1/2 strani Din 250,—,
1/16 str. Din 125,—. Mali oglasi
vsaka beseda Din 1.20.

Vprašanje občin pred rešitvijo.

Vprašanje naših občin, ki se je o njem v našem časopisju že toliko razpravljalo, dozoreva v končno rešitev. Kakor smo poučeni, bo v letošnjem letu pregrupacija (nova razvrstitev) občin izvršena. Kot sodilo bo pri tej razvrstitvi, odnosno razširitvi občin služila davčna podlaga, in sicer v izmeri 100.000 Din. Občin z manjšo davčno podlago, ki se po njej odmerjajo občinske doklade, bi naj praviloma ne bilo.

Naš list je vprašanju naših občin že od nekdanj posvečal tisto pozornost, ki jo zasluži tako važno vprašanje. Poudarjali smo in tudi danes naglašamo, da je grupacija (razvrstitev) in organizacija naših občin, osobito naših podeželskih občin, nekaj, kar je nastalo iz našega ljudstva samega in kar je tesno spojeno z njegovim političnim, gospodarskim in prosvetnim življenjem. Ako naj se tukaj izvrši kakšna sprememba, morajo za to biti merodajni samo najtehtnejši razlogi.

Kar se pa tiče malomestnih in trških občin na Spodnjem Štajerskem, spričuje zgodovina, da so bile po veliki večini od vlade in uprave prejšnje države ustanovljene za to, da so bile celice za organizacijo nemštva in nemškutarstva na Slovenskem Štajerskem. Tisti Nemci v Avstriji in Nemčiji, ki danes, torej 12 let po sklepu mirovnih pogodb po svetovni vojni, zahtevajo spodnještajersko ozemlje za nemštvo kot nemško narodno ali nemško kulturno ozemlje, se pri tem sklicujejo na te malomestne in trške občine, češ, da so to bila središča nemške kulture, v resnici pa so bila nekulturna gnezdišča — nemškutarije.

Ali naj se takšne tvorbe konservirajo (ohranijo)? Ali bi ne bilo stokrat boljše, da se te socialne in politične tvorbe, ki služijo Nemcem kot dokazi zoper naš narod ter so še danes zatočišča nemškutarije, združijo s tistimi občinami, ki so našemu ljudstvu ohranile slovenstvo, to je s kmetijskimi občinami?! Nerazumljivo nam je z narodnega stališča, kako se morejo listi tiste slovenske inteligence, ki se smatra za poklicano boriteljico narodnjaštva, zavzemati za to, da te občine, ki so ostanki iz dobe naše sužnosti ter še danes služijo kot dokazi zoper slovenski značaj naše zemlje, ohranijo svojo samo-

stojnost ter se ne združijo z okoliškimi kmetijskimi občinami.

Že večkrat smo ugotovili, da se ljubljansko »Jutro« protivi združitvi malomestnih in trških občin s kmetijskim okoljem. V svoji številki z dne 25. marca zopet lomi kopje »za ogroženo samoupravo tržanov in malomeščanov«. »Jutru« bodi povedano, da kmetije te samouprave ne ogrožajo, ker so iskreni in resnični prijatelji občinske samouprave. Kar se dostaja samoupravnih sposobnosti, bilo bi ne samo nestvarno, marveč tudi drzno, ako bi se kdo upal trditi, da takih sposobnosti — ni med kmeti. Prav pogostokrat so na deželi boljši občinski ali okrajni upravniki nego po malih mestih in trgih. Dogaja se tudi čestokrat, da vodi kak razumen kmet malomestno ali trško občino kot župan ali pa kot najsposobnejši odbornik. Ni velikopoteznost samo v trgih doma, včasih je nje na deželi celo več nego po kakšnih trških občinah. Ako pa govori »Jutro« o »zdravljenju bolnih podeželskih občin«, naj ne pozabl, da je tudi v malomestnih in trških občinah dosti »obolenja«.

Ponovno poudarjamo svoje stališče: Enaka pravica za vse: za kmete, malomeščane in tržane! Ako je res treba občine nanovo razvrstiti ter razširiti, naj bodo predmet te razvrstitve in raz-

Skesani Rykow. Vodja sovjetov Rykow, ki je bil lanskega decembra odstavljen kot predsednik sveta ljudskih komisarjev, je priznal sedaj svoje politične napake in so ga radi kesanja postavili za ljudskega komisarja za pošto in brzojav.

širitve ne samo kmetijske, marveč tudi malomestne in trške občine. Ako se bo banska uprava, kakor je sama izjavila, v znatni meri poslužila ministrskega sklepa o pregrupaciji občin, naj se da ne samo malim kmetijskim, marveč tudi malomeščanskim in trškim občinam prilika, da opustijo krajevna in posamična stremjenja ter da svoje ozke interese podredijo važejšim interesom širše skupnosti. Naj pridejo povsod v poštev samo stvarni razlogi. V vsakem primeru naj bi se upoštevala zemljepisna lega občin. Spremembe občin po obsegu naj se izvršujejo res le po krajevnih potrebah in možnostih. Gleda naj se tudi na to, da se bodo meje političnih občin po možnosti krile z župnijskimi. Ker so župnijske meje nespremenljive, naj se pri pregrupaciji občin meje občin ravnaajo po župnijskih mejah.

*

V NAŠI DRŽAVI.

Novi uradniški zakon. Naša država je že imela poprevratni uradniški zakon od 31. junija 1923. Po tem zakonu je bilo razdeljeno uradništvo na tri kategorije. S časom so se pokazali nedostatki zakona in je stopil dne 1. aprila novi uradniški zakon v veljavo, ki uvaja 10 enotnih skupin za vse uradnike. Po dosedanjem zakonu sta obstajali dve vrsti plač: položajna in temeljna. Novi zakon pa uvaja načelo sistematizacije (ustanovitve) mest po vseh strokah. Števila mest ni mogoče povečati brez proračuna. Možnost vstopa v višjo skupino zahteva pogoj izpraznitve mesta v njej. Izvedba ustanovitve mest po skupinah bo urejena s posebnim zakonom. Za pravico do pokojnine je treba 10 let resnične državne službe. Polna pokojnina znaša 95%.

Avstrija odpovedala trgovinsko pogodbo. Avstrija je odpovedala dne 31. marca Jugoslaviji in Madžarski trgovinsko pogodbo. Avstrija se pogaja že z obema državama za sklep nove pogodbe, vendar ni izključeno, da bo porabila kot prvo možnost odpovedi uvedbo z dne 1. julija lanskega leta zvišane agrarne carine.

Trgovinska pogodba med našo državo in čehoslovaško je bila podpisana